

LEVEN LANG LEREN

Het gratis magazine voor
alle afgestudeerden en
relaties van de
Verloskunde Academie
Amsterdam en Groningen.

IN TOUCH

Transitie;
de verloskunde-
opleidingen van
VWS naar OCW

P.02

De Hoofdphase,
hoe de
ontwikkeling
verder gaat

P.04

DELIVER: DATA EER- STELIJNS VERLOS- KUNDE

- P.01 > Voorwoord
- P.02 > Transitie
- P.03 > De Propedeusefase
- P.04 > De Hoofdfase
- P.05 > Deliver
- P.06 > Rubriek Zwart/Wit
- P.07 > Stagebureau
- P.08 > Column & Leven lang Leren
- P.09 > Anekdote & Alumni Actief
- P.10 > Even voorstellen

VOOR WOORD

Beste alumna,

Met trots presenteer ik de eerste uitgave van IN TOUCH, een magazine speciaal voor alumni van de Verloskunde Academie Amsterdam, Verloskunde Academie Groningen en voor studenten die vóór 2004 afstudeerden van de Stichting Kweekschool voor Vroedvrouwen (sinds 1861).

Het is de missie van de opleiding om kwalitatief hoogstaand onderwijs te bieden in het vakgebied verloskunde. Dat geldt in de eerste plaats voor het onderwijs aan verloskundestudenten, maar zeker ook voor de na- en bijscholing van verloskundigen en aanverwante beroepsgroepen. De meesten van jullie hebben in dat verband al kennisgemaakt met het brede aanbod van het expertisecentrum van de Verloskunde Academie Amsterdam/Groningen.

Het borgen en professionaliseren van het beroep van verloskundige is alleen mogelijk als er een goede wisselwerking is tussen de opleiding en de beroepsgroep. Wij willen weten waar jullie behoefte aan hebben en wat er leeft in de dagelijkse praktijk. En we willen jullie informeren over de initiatieven die de opleiding neemt op het gebied van bv. onderzoek en wetenschappelijk onderwijs.

Een gedegen alumnibeleid waarin goed contact tussen de opleiding en haar afgestudeerden geborgd is, zal positief bijdragen aan een vruchtbare wisselwerking.

We blijven IN TOUCH !

Vriendelijke groeten,

Margreeth van der Meijde
directeur-bestuurder

Transitie; de verloskunde- opleidingen van VWS naar OCW

In juni 2005 hebben de ministers van VWS en OCW de verloskundeopleidingen laten weten dat zij per 1 september 2008 als laatste van de Hoger Gezondheidszorg Opleidingen moesten worden overgeheveld van het ministerie van VWS naar OCW.

De transitie hield echter veel meer in dan een overheveling, die met een paar handtekeningen geregeld kon worden. Alle onderwijsinstellingen in Nederland worden gefinancierd door het ministerie van OCW en vallen onder de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Om 'toegelaten' te worden tot OCW en de WHW moet de verloskundeopleiding aan een aantal belangrijke criteria voldoen:

1. Aangesloten zijn bij een instelling voor Hoger Onderwijs
2. Geaccrediteerd zijn door de NVAO¹

ad. 1: aangesloten zijn bij een instelling voor Hoger Onderwijs

Ten behoeve van de aansluiting heeft de KVV een langdurige voorverkenning gehouden om uit te zoeken welke instelling voor Hoger Onderwijs de beste garanties geeft voor de prioriteiten die de KVV in haar strategisch profiel heeft vastgelegd, namelijk:

- a. Behoud van de medische professie: verloskunde in het medisch domein.
- b. Behoud van het beschikbare budget.
- c. Behoud van een grote mate van zelfstandigheid: profilering binnen het bestaande opleidingsstelsel.
- d. Consolidatie van ingezette ontwikkelingen en behoud van ontwikkelingsmogelijkheden gericht op het benutten van de vier BaMa-segmenten (in samenwerking of in eigen beheer).

Deze voorverkenning heeft geleid tot de welbewuste keuze om een samenwerkingsverband aan te gaan met de

ONDER
NCSGM
LTUUR
NELEM
SCHAP

VU medisch centrum

Hogeschool INHOLLAND

Hogeschool INHOLLAND én de Vereniging VU/Windesheim. Deze constructie - een formele samenwerking met zowel een hogeschool als een universiteit - is tamelijk uniek. Na een intensief onderhandelingstraject zijn op 11 december 2007 de mantelovereenkomst en onderliggende samenwerkingscontracten ondertekend.

De nieuwe combinatie gaat per 1 september 2008 van start als een samenwerkingsinstituut dat tot doel heeft het verloskundeonderwijs in de toekomst op het hoogste niveau te kunnen waarborgen. Meer informatie vind je op onze website www.verloskunde-academie.nl onder de nieuwsberichten.

ad 2. geaccrediteerd zijn door de NVAO

Hoewel de Stichting Kweekschool voor Vroedvrouwen in 1861 is opgericht, is de opleiding voor het ministerie van OCW een nieuwe opleiding die, alvorens te worden toegelaten (en dus bekostigd!), geaccrediteerd moet worden door de NVAO. Met de invoering door de KVV van het nieuwe curriculum per 2004 is al geanticipeerd op de aansluiting op de WHW.

Op 19 april 2007 is de KVV door de NVAO geaccrediteerd. Het onderwijsprogramma is uitvoerig bestudeerd en alle betrokkenen (bestuur en management, docenten, studenten, stagebegeleiders en het werkveld bestaande uit leden van

de beroepenveldcommissie en alumni) zijn door het visitatiepanel gehoord. De uitkomst van de accreditatie was zeer positief: door het panel werd bekrachtigd dat de KVV sterk beleid had gemaakt en zich toekomstgericht opstelt in het gewenste pad naar academisering.

Per 1 september 2008 maakt de Verloskunde Academie Amsterdam / Groningen onderdeel uit van het samenwerkingsinstituut met INHOLLAND en VUmc én valt qua verantwoording en bekostiging onder OCW en de WHW. Dit kunnen met recht de grootste veranderingen genoemd worden in het bijna 150-jarig bestaan van onze opleiding.

¹) NVAO = Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Inleiding

Dit jaar studeert de eerste groep studenten af die opgeleid zijn binnen het nieuwe competentiegericht curriculum. Aan deze groep studenten boden wij bijna 4 jaar geleden een kersverse propedeusefase aan. Waarom een curriculumverandering? Leverden we dan geen verloskundigen af die direct (en dan bedoel ik de dag na de beëdiging) adequaat ingezet konden worden in het beroepsveld?

Een beroepsopleiding moet rekening houden met 1. het dynamische beroepsveld waaraan de opleiding ten dienste staat en 2. een veranderende populatie studenten die het product is van het huidige voortgezet onderwijs en maatschappelijke -/ opvoedingstrends. De opleiding staat altijd onder invloed van complexe maatschappelijke veranderingen die zij op de voet moet volgen om 'bij' te blijven. De keuze voor het competentiegericht curriculum is dus niet zozeer gebaseerd om de wijze van kennisoverdracht te verbeteren, maar juist om aansluiting te houden bij de eisen van een veranderende maatschappij. Daarnaast was inmiddels in het Nederlandse Hoger Onderwijslandschap het bamasysteem geïntroduceerd. In dit systeem wordt zowel in het HBO (HBO-bachelor en HBO-master) als in het WO (WO-bachelor en WO-master) onderscheid gemaakt tussen een bacheloroopleiding en een masteropleiding. Vanaf augustus 2008 valt de opleiding tot verloskundige onder OC&W en zal daarmee een officiële bacheloropleiding worden waarop bij de inrichting van het nieuwe curriculum geanticipeerd is.

Waarop is het competentiegericht curriculum gebaseerd?

In het didactisch concept van de opleiding ligt de nadruk op de integratie van kennis, vaardigheden en professioneel gedrag binnen realistische beroepssituaties waarin de student actief kennis en inzicht construeert met

behulp van interactie met de omgeving. Wij hebben een passende onderwijs-situatie gekozen zodat studenten samen en van elkaar leren. Hierbij komen twee leeraspecten aan de orde: de ontwikkeling van het leervermogen waarmee de student de verschillende onderdelen van het leerproces onder eigen controle heeft en het samenwerkend leren waarmee studenten elkaar stimuleren met de kennisverwerving en kennisverankering. De nieuw verworven kennis, vaardigheden en ervaringen worden opgehangen aan bestaande kennis(segmenten) en (deel)concepten die door toepassing in de praktijk leiden tot nieuwe inhoud in de vorm van betekenisvolle competenties. Deze competenties sluiten aan bij de beroepsdomeinen en -rollen van het beroepsprofiel.

Propedeusefase

Van de student wordt verwacht dat zij vanaf dag één haar eigen leerproces aanstuurt en daar verantwoordelijkheid voor neemt. Zij wordt gestimuleerd tot een actieve en explorerende houding, zodat tijdens de opleiding en ook in de latere beroepspraktijk een attitude van levenslang leren continu wordt ontwikkeld. Daarom is voor het 1ste en 2de studiejaar gekozen voor een onderwijsvorm waarbij zowel aan beroeps- als leercompetenties gewerkt wordt. Dit wordt geboden binnen het Casus Gestuurde Onderwijs (CGO). De student ontwikkelt in de CGO-groep een scala aan leercompetenties, denkstrategieën en metacognitieve vaardigheden. Studenten geven elkaar binnen de CGO-groep feedback op de wijze waarop zij zich opstellen als lerende 'collegae', het binnenschoolse professionele gedrag. De student gaat op zoek naar oplossingen van problemen en wordt getraind om bij het zoeken, beoordelen en toepassen van kennis, te werken volgens de principes van 'Evidence Based Medicine' (EBM). Voor de beroepspraktijk is de constante aandacht voor 'Evidence Based handelen' binnen het curriculum van het grootste belang. Dit is een eis die de veranderende maatschappij als

wat willen we daarmee bereiken?

opleiding aan ons stelt, omdat binnen de gezondheidszorg constant gestreefd wordt naar verhoging van de kwaliteit van zorg en naar verantwoording van het handelen op basis van wetenschappelijke inzichten.

Naast het CGO-onderwijs maakt de propedeusestudent vanaf maand één van de opleiding kennis met haar toekomstige vak door middel van de te lopen stages. Soms loopt de Verloskundige In Opleiding (VIO) één dag per week stage en soms één week achterelkaar. Zij neemt theoretische kennis mee naar de stagepraktijk en komt met haar praktijkkennis terug op de opleiding. Zij oefent de vaardigheden in de praktijk en integreert haar kennis en professionele gedrag in de vaardigheid. Ze ontvangt feedback van haar stagebegeleider en zij reflecteert op deze feedback in haar portfolio. Dit portfolio wordt gekoppeld aan het studieloopbaantraject (SLB). Het SLB loopt als een integraal onderdeel van het leerproces om de student te ondersteunen bij haar reflectie op de ontwikkeling van haar competenties en haar professioneel gedrag. Het SLB helpt de student in haar propedeusefase definitief te kiezen voor het vak verloskunde. Aan de hand van haar portfolio moet zij aantonen te kunnen reflecteren op haar eigen prestaties. De prestaties hoeven niet voldoende te zijn, maar er moet wel ingezien worden dat er kennishiaten zijn of sprake is van onvoldoende professioneel gedrag. Hiermee gaat de student aan de slag door middel van een te maken plan van aanpak om de deficiënties op termijn op te lossen.

Als de student de propedeusefase succesvol afsluit, heeft zij aangetoond in basis de competenties te bezitten voor de verloskundige van de 21ste eeuw.

Joke Steevert
Fasecoördinator propedeuse
Docent innovatie en beleid
Verloskunde Academie Amsterdam

De Propedeusefase van het competentiegericht curriculum:

De Hoofdfase, hoe de ontwikkeling verder gaat

Wanneer studenten voldoen aan de eisen die aan het einde van de propedeuse aan hen worden gesteld, mogen zij de opleiding in de hoofdfase vervolgen.

Jaar twee

In het eerste jaar van de hoofdfase wordt binnenschools ook gewerkt met casus gestuurd onderwijs (CGO). Passend bij de uitgangspunten van ons competentiegericht curriculum zijn de casus in de hoofdfase complexer. Studenten krijgen naast normaal verloop van zwanger worden, zwanger zijn, bevallen en nazorg te maken met afwijkende situaties. Risicoselectie is één van de hoofdthema's in dit jaar. De toename in complexiteit is ook terug te zien in het buitenschoolse deel van het curriculum. Werd in de propedeuse uitsluitend stage gelopen in de huispraktijk waarbij de insteek duidelijk het "normale" was. In het eerste jaar van de hoofdfase ligt de stage-focus juist op afwijkende situaties.

Om dit te kunnen bereiken zijn er geen losse stagedagen of weken meer, maar zijn er aaneengesloten stageperiodes van zes weken. In elke stageperiode wordt vanuit verschillende invalshoeken aan de hand van beroepsauthentieke settings kennis gemaakt met de afwijkende situaties. Zo zijn er stages op de couveuse afdeling waarin het zieke kind en zijn omgeving centraal staat. En op de afdeling kraam/zieke zwangeren waar juist de zieke

kraamvrouw of zwangere het vertrekpunt is. Daarnaast start de student ook met stages op de polikliniek en verloskamers van diverse ziekenhuizen. Tijdens deze stages zijn niet alleen de casus complexer, maar stelt ook de stageomgeving hogere eisen aan het zelfsturende vermogen van de student. Uiteraard ontbreekt een stage in de huispraktijk ook niet.

Jaar drie en vier

In deze fase van de opleiding krijgt de student op een aantal fronten de gelegenheid individuele keuzes te maken. De student geeft hiermee zelf mede vorm aan haar leerproces. In jaar drie en vier wordt niet meer gewerkt met CGO, maar wordt gewerkt aan de hand van projecten. Met deze werkvorm sluit het curriculum aan bij de eisen die aan de hedendaagse beroepsuitoefening worden gesteld en waarbij het projectmatig kunnen werken onontbeerlijk is. Studenten moeten om de opleiding te kunnen afronden drie projecten doorlopen. Studenten hebben enige keuzevrijheid in welke volgorde zij de projecten volgen. In deze projecten werken studenten aan het op hoger niveau ontwikkelen van de competenties waarvoor in de eerste twee jaar van

de opleiding de basis is gelegd. In de projecten komen alle competenties aan de orde waarbij afhankelijk van het project een aantal competenties soms nadrukkelijker aan bod komen. Studenten mogen in de projecten alleen, in tweetallen of in groepen werken. Buiten de projecten zijn er vier minoren. Studenten kunnen slechts één minor volgen. Studenten motiveren de keuze voor een bepaalde minor vanuit de ambitie om zich op een bepaald deel van de beroepsuitoefening verder te verdiepen. Onderdeel van de minor is ook een minorspecifieke stage, deze kan eventueel internationaal zijn. Met de minor krijgen studenten al tijdens de opleiding de gelegenheid zich van elkaar te onderscheiden. Alle studenten die afstuderen voldoen aan de eisen die wettelijk worden gesteld, daarnaast heeft elke student een stuk extra in haar portfolio.

Naast de projecten en minor lopen studenten in jaar drie en vier meer dan 50% van de opleidingstijd stage.

Kenniskringen

Naast de projecten en minoren loopt er een twee jaarlijkse cyclus aan kenniskringen. Tijdens deze ééndagse scholingen worden studenten up-to-date gehouden rondom belangrijke topics in de verloskunde. Er is rondom deze vakinhoudelijke thema's als bloedverlies, infecties, pathologie van het kind bewust voor deze werkvorm gekozen om studenten al tijdens de opleiding kennis te laten maken met het levenslang onderhouden van kennis, vaardigheden en professionele gedrag. Aan het einde van de hoofdfase staan er verloskundigen die op dat moment volledig toegerust zijn voor de beroepsuitoefening, maar die ook de competenties beheersen om competent te blijven. De ontwikkeling gaat verder....

Deliver: Data Eerstelijns Verloskunde

Hoe (goed) doen we het nu eigenlijk in de eerstelijns verloskunde? Om dat te onderzoeken, is de Verloskunde Academie (Amsterdam en Groningen) samen met het NIVEL en de EMGO gestart met een landelijk onderzoek naar de kwaliteit, organisatie en toegankelijkheid van de verloskundige zorg in Nederland. Het onderzoek heet 'Deliver', een acroniem van: **Data Eerstelijns Verloskunde**.

De Verloskunde Academie vindt de ontwikkeling van een 'eigen' verloskundige wetenschap van groot belang en investeert daar graag in, zeker nu het handelen op basis van wetenschap in de gezondheidszorg steeds meer de norm wordt. Met de uitkomsten van de Deliver studie kunnen we onze zorg optimaliseren en stimuleren we de ontwikkeling van een eigen kennisdomein voor verloskundigen.

Deliver is de start van een (wetenschappelijke) database. Te gebruiken bij bijvoorbeeld de onderbouwing van richtlijnen, maar ook met resultaten die relevant zijn voor de dagelijkse verloskundige praktijk.

De studie is dit jaar gestart en de dataverzameling in de praktijken is gepland voor 2009. Voor deelname aan het onderzoek wordt in de loop van 2008 een representatieve steekproef van verloskundige praktijken in Nederland benaderd. Daar zou jouw praktijk bij kunnen zitten! Door mee te doen aan het onderzoek, help je heel direct, praktisch en concreet mee aan het ontwikkelen van onze eigen verloskundige wetenschap en daarmee aan het optimaliseren van de zorg die wij leveren aan onze cliënten. De studie loopt tot 2011, het jaar waarin de KVV 150 jaar bestaat. In ons jubileumprogramma besteden wij uitgebreid aandacht aan de resultaten van deze studie, onder ander door de organisatie van een congres en verschillende bijeenkomsten.

Met Deliver wordt de ambitie verwezenlijkt om de verloskundige zorg - representatief voor heel Nederland - in vele van haar

facetten in kaart te brengen in nauwe samenwerking met jou, de verloskundige in het veld. Hierbij wordt het beroepsprofiel van de KNOV van 2005 als uitgangspunt genomen. Door samen te werken aan het noodzakelijke fundament onder de eerstelijns verloskunde, maken we ons verloskundig handelen transparant en toetsbaar en leggen hiermee een stevige basis voor de ontwikkelingen in de toekomst. Met Deliver wordt op deze wijze een stevig fundament geleverd voor een eigen verloskundige wetenschap

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met deliver@kvv.slz.nl, tel. 020 5124231. Over een tijdje kunt u alle informatie over de studie vinden op www.deliver-studie.nl.

Evelien Spelten
Coördinator wetenschap
Verloskunde Academie Amsterdam
en Groningen

Trudy Klomp
Docent innovatie en beleid / verloskundige
Verloskunde Academie Amsterdam

“Wat ik heel leuk vind, is dat ik mensen die ikzelf vader en moeder heb zien worden nu opa en oma zie worden”.

Eigenlijk wilde ik vroeger kinderarts of dierenarts worden. Ik ging naar een voorlichtingsdag diergeneeskunde op De Uithof in Utrecht. In die tijd las ik voor mijn eindexamen George Orwell, 1984 en toen dacht ik: “Dan ben ik klaar met mijn studie en dan vergaat de wereld”. In zo'n lange studietijd had ik geen zin. Ik wilde heel graag zelfstandig en medisch werken en zodoende heb ik voor het beroep verloskundige gekozen. De opleiding was maar drie jaar in die tijd.

Na mijn studie wilde ik met een vriendin en medestudent (Marianne van Hasselt) een praktijk opzetten in Heerhugowaard, een nieuw gebied. Toen we ondertussen al aardig aan de weg aan het timmeren waren, werden we door de Geneeskundige Hoofdinspectie in Leidschendam benaderd met de vraag of wij dit misschien niet wilde gaan doen in Lelystad. Maar tijdens onze opleiding was

Lelystad eigenlijk altijd HET voorbeeld zoals het NIET moest. Daar waren huisartsen met een heel anti-verloskundige instelling die alles bij zichzelf hielden. Uiteindelijk zijn we toch in het voorstel meegegaan. Er was daar maar één verloskundige die heel weinig deed. Wanneer die zou stoppen, zou waarschijnlijk niemand hier nog een voet aan de grond krijgen.

Ik zit nu 32 jaar in deze praktijk. Ondertussen ben ik aan de tweede generatie met cliënten bezig. Doordat ik hier altijd mijn huispraktijk heb gehad, ken ik hele families. Dit is voor mij heel relaxt werken, want de mensen kennen je naam en dan is het vaak al goed. Wat ik heel leuk vind, is dat ik mensen die ik vader en moeder heb zien worden nu opa en oma zie worden.

Het beroep verloskundige is in de loop der jaren wel veeleisender geworden. Mensen eisen alles. Ze eisen een echo, ze eisen een gezond kind en dat vind ik eigenlijk wel heel erg jammer. Vroeger nam iedereen zoals het op hun pad kwam en tegenwoordig is dat niet zo. Als men tegenwoordig een week te vroeg bevalt, dan is het van: “Zo hadden we het niet gepland in de agenda”.

Ik denk dat ik nog één à twee jaar hier werk als verloskundige en dan wil ik gaan genieten van de vrijheid zonder semafoon/telefoon!

Carla Droog (54)

Studie

Kweekschool voor Vroedvrouwen
1973 - 1976

Werk

Verloskundige praktijk Lelystad,
locatie kreek (tevens oprichter)

Medicijnen studeren was een droom van heel lang, maar aangezien ik net één punt te kort kwam om niet mee te hoeven doen met de loting zocht ik een alternatief voor het geval ik uitgeloot zou worden. Toen kwam het idee om een jaar verloskundige te gaan studeren als een soort van overbrugging, ik vond dit echter zo leuk dat ik niet meer ben gestopt.

Direct na mijn afstuderen nam ik een praktijk over in Amsterdam Oost van een verloskundige die ik tijdens mijn praktikanthuisperiode (stage) had ontmoet. Ik heb vervolgens 13 jaar lang gepraktiseerd, waaronder ook in Hilversum. Naast de praktijk ben ik van begin af aan actief geweest in allerlei overlegorganen. Ik vond het ontzettend belangrijk dat verloskundigen verder kijken dan alleen hun eigen vakgebied en zich bewust zijn dat ze onderdeel uitmaken van een bredere gezondheidszorg. Dit groeide op een gegeven moment door tot het publiceren van stukken, een baan als hoofdredacteur van het Tijdschrift voor Verloskundigen en vervolgens als verloskundig onderzoeker bij TNO Kwaliteit van Leven. Vanaf '89 heb ik dus niet meer in de praktijk gewerkt. Ik heb dit wel geprobeerd te combineren, maar moest uiteindelijk een keuze maken. Ik mis het werk als verloskundige niet meer, maar je houdt er wel altijd een beetje heimwee naar. Het beroep is zó fascinerend, dat zal wel nooit slijten.

Nu als inspecteur bij de IGZ houd ik me bezig met alles op het gebied van

verloskundige wat een landelijke scope heeft. Mijn portefeuille betreft de kwaliteit van zorg in de hele perinatale zorg, dus ook bijvoorbeeld IVF of (late) zwangerschapsafbrekingen. Zowel professioneel als inspecteur, maar ook omdat ik vanaf begin af aan al de behoefte heb gehad om professionalisering en profilering te benadrukken, kan ik alleen maar toejuichen dat de beroepsgroep van verloskundigen zich enorm aan het professionaliseren is en dat er zoveel aan kwaliteitsbeleid en kwaliteitsbewustzijn gedaan wordt. Voorlopig ben ik nog niet klaar, er zijn nog zoveel dingen die ik graag wil doen. Als je bijvoorbeeld kijkt naar die hele discussie die er nu is over de perinatale sterfte, hoe we een goed verloskundig systeem kunnen vormgeven, daar zie ik allerlei uitdagingen in om daar een steentje aan bij te dragen.

“Ik heb diep respect voor verloskundigen zoals Carla die zijn begonnen als pionier en nog steeds dag en nacht werken, daar zit toch wel een enorme hoeveelheid ervaring en kennis”.

Marianne Amelink (54)

Studie

Kweekschool voor Vroedvrouwen
1973 - 1976

Werk

Inspecteur Perinatale zorg bij de
Inspectie voor de Gezondheidszorg
Auteur van de boeken *9 maanden dagboek* en *De eerste dagen van...*
Verloskundig onderzoeker

Stagebureau Kwaliteitsborging huispraktijkstages

De praktijk in Veenendaal heeft zowel in de zelfevaluatie als tijdens het bezoek aange- toond de zaken voor studenten goed op orde te hebben. Deze mooie beoordeling was voor de Verloskunde Academie aanleiding de praktijk het certificaat “gecertificeerde contractpraktijk” uit te reiken.

In 2006 is de Verloskunde Academie in samenwerking met de KNOV gestart met een pilot accreditatie verloskundige praktijken met opleidingsbevoegdheid. Het traject van accreditatie startte met een uitgebreide schriftelijke ronde waarin praktijken een zelfevaluatierapport moesten schrijven. Voor de structurering van dit zelfevaluatierapport werd gebruik gemaakt van het praktijk analyse- instrument van de KNOV (PAI) en van een extra didactische module zoals die was ontwikkeld door de Verloskunde Academie. Tijdens het schrijven van het rapport ontvingen de praktijken één uur ondersteuning van een coach. Het verzamelen van het bewijsmateriaal en het opstellen van een verbeterplan op basis van de uitkomsten van de praktijk- analyse en cliëntenenquête was een tijdrovende bezigheid die als informatief en inspirerend is ervaren.

Na afronding van de schriftelijke ronde volgde er een praktijkbezoek. Tijdens het bezoek door twee visiteur, één namens de KNOV en één namens de Verloskunde Academie, zijn de schriftelijke stukken in de praktijk geverifieerd. Daarnaast zijn

onderdelen die uit de zelfevaluatie niet duidelijk zijn geworden ter plekke onderzocht.

Op basis van deze informatie is er door de visiteurs een beoordeling geschreven. Aan de hand van de resul- taten van de pilot is het voor de KNOV niet mogelijk om een praktijk daadwer- kelijk te accrediteren. De Verloskunde Academie kan echter op basis van de resultaten van het zelfevaluatierapport en het praktijkbezoek wel overgaan tot certificering van een verloskundige praktijk.

Op grond van de ervaringen tijdens de pilot heeft de verloskunde academie de keuze gemaakt op dit moment de koppeling tussen de praktijkaccreditatie door de KNOV en de toetsing van het opleidingsklimaat door de Verloskunde Academie los te knippen.

Om het aangepaste model te toetsen start er voorjaar 2008 opnieuw een pilot. Een klein aantal huispraktijken ondergaan een certificering (kwaliteit- stoets). De kwaliteitstoets bestaat uit een schriftelijke vragenlijst - die in samenwerking met de verloskunde opleiding in Rotterdam wordt vastge- steld - en een bezoek aan de praktijk ter verificatie. Indien de praktijk aan de vooraf vastgestelde kwaliteitscriteria voldoet, ontvangt zij een certificaat van de opleiding. Praktijken die niet aan de gestelde criteria voldoen krijgen de gelegenheid een verbeterplan op te stellen. Na een halfjaar kan een praktijk op basis van haar verbeterplan alsnog het certificaat behalen.

Er wordt gestart met certificering van de contractpraktijken.

Multiprofessioneel opleiden

De Verloskunde Academie is gestart met het beschrijven van de klinische stageplaatsen vanuit het perspectief van multi-professioneel opleiden. Dit betekent dat er naast aandacht voor het aantal verrichtingen en de kwaliteit van de stagebegeleiders ook wordt gekeken naar de op de werkvloer aanwezige disciplines. Daarnaast wordt beschreven op welke momenten de verschillende disciplines samenwerken.

Enquête

In april 2008 is in het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis een kleinschalig onderzoek van start gegaan naar de bijdrage die de verschillende disciplines leveren aan de competentieontwikkeling van de verloskundige in opleiding. In het najaar hopen wij hiervan de eerste resultaten te presenteren.

Joyce Kors
Coördinator stagebureau
en expertisecentrum
Verloskunde Academie Amsterdam
en Groningen

**certificering
van de
contract-
praktijken.**

Column: VIO (Verloskundige In Opleiding)

De afgelopen 3,5 jaar zijn omgevlogen. Los van het feit dat ik veel heb geleerd, is er ook op veel verschillende vlakken een soort bewustwording ontstaan. Het meest sprekende voorbeeld daarvan is voor mij dat ik met het behalen van mijn diploma verschrikkelijk veel kanten op kan gaan. Behalve dat ik binnen en buiten Nederland aan de slag kan als vroedvrouw, kan ik er ook voor kiezen om me binnen Nederland niet alleen (of helemaal niet) met de praktische uitvoering van het verloskundige vak bezig te houden, maar me meer te focussen op de beleidsmatige kant van het vak. In de nabije toekomst bestaat er behoefte aan personen die zich op een andere manier willen inzetten voor het behoud van het unieke Nederlandse verloskundige systeem.

Van alle kanten wordt mij aangeraden om de praktijk in te gaan, om te ervaren wat het zelfstandig en autonoom verloskundig handelen inhoudt. Ik zal dat ook zeker gaan doen, maar om eerlijk te zijn kan ik niet wachten om op grotere schaal een bijdrage te leveren aan de kwaliteit en positie van vroedvrouwen en daarmee aan de zorg voor vrouwen in Nederland (of daarbuiten). Ik liep afgelopen december en januari stage in Amsterdam Zuidoost. Alle prachtige momenten van die periode ten spijt, kwam het mooiste moment op de allerlaatste dag van de stage. Eén van de cliënten wilde graag

weten hoe haar handkolf werkte. Aangezien ik tot mijn schaamte nog niet eerder voor de lol een dergelijk apparaat aan mijn borst had gehangen, erkende ik mijn begeleidende vroedvrouw direct als mijn meerdere en nam de zoet suffende baby van haar over. De vroedvrouw op haar beurt ging op het onderste bedje van het stapelbed zitten naast de oudste zoon van mevrouw en mevrouw zelf, vervolgens klapte ze haar borstvoedingsbh open, zette de handkolf op haar eigen borst en constateerde direct dat er geen vacuüm werd getrokken. De onderdelen werden uit elkaar gehaald en de vroedvrouw ontdekte dat een cruciaal napje niet vast genoeg zat. Napje goed op z'n plek gezet, laten zien waar de fout zat, effe oefenen bij mevrouw zelf, nog even informatie over de positie van de tepel ten opzichte van de schacht en de hygiëne nadat een ander aan de korf had gezeten en klaar was clara. Is dit verloskunde? Tripel ja. Wat ik wil is mogelijk maken dat hiervoor tijd beschikbaar blijft, want de impact van het ingaan op zo'n kleine hulpvraag is enorm. Deze vrouw voelde zich aan het einde van haar kraambed klaar om zich voor te bereiden voor een leven buiten de tweekamer flat waar ze in woont. Om mobieler te zijn wilde ze kunnen kolven. Betekent het ook dat ik volgende keer zelf de kolf aan mijn borst zet? Absoluut, want los van het feit dat de kraamvrouw verder kon, wist ik hoe ik een kolf kan testen op haar

functionaliteit. Kan het simpeler? Nee, maar ik moest het wel eerst even zien om het voor de rest van mijn leven te weten.

Wat ik met dit verhaaltje wil illustreren is dat jullie werk als vroedvrouw en begeleider van student vroedvrouwen onbetaalbaar is. Dat het vak moet blijven bestaan omdat er veel mooi en goed werk wordt geleverd. Ik zie het als mijn taak om ook een bijdrage te leveren. De manier waarop is op dit moment nog niet helemaal duidelijk, maar er zoemen veel mogelijkheden in mijn hoofd rond. Ik kijk er naar uit om een onderdeel te zijn van de beroepsgroep en te zoeken naar de manier waarop ik iets kan betekenen voor jullie, voor ons, maar uiteindelijk voor vrouwen die zorg vragen vóór, tijdens en na hun zwangerschap.

Lotte van Zandwijk
4de jaars student aan de VAA

Leven Lang Leren

Expertisecentrum

Programma 2007-2008

Kijk voor de actuele stand van zaken op de website www.verloskunde-academie.nl

Programma 2008-2009

Als lezer van het magazine 'IN TOUCH' hieronder al een kleine preview:

Nieuw!

Vaardighedentoets

Een individuele vaardighedentoets voor de vaardigheden Schouder, stuit, fluxus en reanimatie. Voorafgaande aan de toets is er gelegenheid de vaardigheid te herhalen. De toets is speciaal bedoeld voor die verloskundigen die jaarlijks de vaardigheden herhalen. Zij kunnen volstaan met de toets.

Themadag Obesitas/ overgewicht

Het percentage te dikke vrouwen stijgt. Overgewicht en obesitas hebben gevolgen voor het zwanger worden, zwanger zijn en bevallen. Het feit dat binnenkort een NVOG richtlijn Obesitas verschijnt, onderstreept het feit dat het hier gaat om een serieus obstetrisch probleem. Tijdens deze themadag wordt stilgestaan bij de consequenties van overgewicht en obesitas voor de eerstelijns verloskundigen. Wat betekent het voor haar voorlichting en beleid: preconceptioneel, prenataal, nataal en postnataal.

Themadag Huiselijke geweld

De verloskundige heeft als zorgverlener in een kwetsbare levensfase de plicht alert te zijn op tekenen van huiselijk geweld. Huisartsen zien elke week twee cliënten op het spreekuur met aan huiselijk geweld gerelateerde klachten. Hoeveel vrouwen ziet de verloskundige wekelijks met aan huiselijk geweld gerelateerde klachten? Tijdens deze themadag ontvangt u handvaten om het thema bespreekbaar te maken. In het

middagprogramma wordt aan de hand van casuïstiek geoefend met gespreksvoering.

Indicering kraamzorg bij vermoeden lastige gezinssituatie (vroegsignalering)

Aan de hand van het nieuwe Landelijke Indicatie Protocol (LIP) kraamzorg wordt getraind in het indiceren van extra kraamzorg en het afstemmen van de zorg tussen verloskundigen en kraamverzorgenden in lastige gezinssituaties.

De kracht van begeleiding

De KNOV start met een drie jaar durend project "de kracht van begeleiding". Hoofddoel van dit project is het versterken van de begeleidende / coachende rol van verloskundigen. Binnen dit project worden in samenwerking met de opleidingen verloskunde ook een aantal landelijke trainingen ontwikkeld. Voor het eerste jaar (2008-2009) staan trainingen op het gebied van pijnbestrijding en het begeleiden van de baring op het programma.

Stad of dorp
Espresso of cappuccino
Streepjes of rondjes
Voorgerecht of toetje
Thuis of ziekenhuis bevallen

Naam: Linda Martin
Functie: Fasecoördinator, VAA
Sinds: Maart 2008, maar al werkzaam als docent vanaf 2003.
Geschiedenis: Psychologie gestudeerd met ernaast de docentenopleiding, o.a. werkzaam geweest als oefentherapeut op de 1ste lijn

? Psycholoog (fasecoördinator), meisjesdroom of later ontstaan?
Later ontstaan. Toen ik oefentherapeute was, wilde ik een masteropleiding volgen. De keuze viel op een richting wat meer verdieping in mijn vak zou brengen en qua arbeidsmarkt breder inzetbaar zou zijn.

? Als student, losbol of studiebol?
Beetje middenin. Ik ging vrij makkelijk door mijn studie heen, dus studiebol kan je niet spreken, maar enorme losbol ook weer niet. Met medestudenten gingen we vaak naar de Riks bioscoop in Amsterdam.

? Kinderen of huisdieren?
Kinderen, ik heb zelf een jongen en een meisje. Met een labrador erbij zou het

helemaal af zijn, maar dit zie ik niet echt gebeuren.

? Werken of vrije tijd?
Vrije tijd. Ik woon zelf dicht bij het strand in Bloemendaal en ik zou graag meer tijd vrij willen maken voor een wandeling door de duinen.

? Vakantie, exotisch of cultuur?
Exotisch wil ik liever vervangen voor natuur. Voor een korte week cultuur, maar echt vakantie toch echt naar gebieden als Tsjechië, Andorra.

? Drinken, wijn of thee?
Thee, kinderen houden je jong hè!!!!

? Ten slotte: leven over tien jaar:
Over 10 jaar wil ik wel gepromoveerd zijn binnen de psychologie op het gebied van screening en diagnostiek.

Naam: Margo van Kemenade
Functie: Senior docent, VAA
Sinds: Februari 2007
Geschiedenis: Sociologie en onderwijspsychologie gestudeerd, o.a. werkzaam geweest als docent aan de opleiding TI, ambtenaar burgerlijke stand, lid Raad van Toezicht van het Trinitas college

? Docent SLB, meisjesdroom of later ontstaan?
Ben er eigenlijk meer toevallig ingerold, voor een sociaal wetenschapper liggen de banen niet voor het oprapen en ik kon invaldocent op een HBO worden. En dat bleek mij eigenlijk heel goed te bevallen!

? Als student, losbol of studiebol?
Op mijn middelbare school was ik heel serieus, maar als student heb ik een jaar Rechten gestudeerd en daar volledig met de pet naar gegooit. Dan maar iets studeren wat ik leuk vond, maar waar je eigenlijk niks mee kon worden.... Nou ja, docent dan ;-)

? Extravert of introvert?
Extravert, dat zal toch iedereen wel kunnen beamen inmiddels

? Kinderen of huisdieren?
4 katten en een zoon van zeventien

? Werken of vrije tijd?
Ik vind mijn werk leuk, zou het niet willen missen

? Vakantie, exotisch of cultuur?
Culinair!

? Drinken, wijn of thee?
Doe dan maar thee. Kan he-le-maal niet tegen alcohol... ga ik nóg meer van praten

? Ten slotte: leven over tien jaar of leuke anekdote:
Over 10 jaar ben ik nog steeds docent, ben ik bang... ik vind het eigenlijk veel te leuk

Even voorstellen: de nieuwe medewerkers van de Verloskunde Academie

Stad of dorp
Espresso of cappuccino
Streepjes of rondjes
Voorgerecht of toetje
Thuis of ziekenhuis bevallen

Naam: Jaap van Oosterhoff
Functie: Fasecoördinator propedeuse, VAG
Sinds: September 2007, maar al werkzaam als docent vanaf 2003.
Geschiedenis: Geneeskunde gestudeerd, o.a. werkzaam geweest als Militair Arts, assistent arts en vervolgens 8 jaar lang in Zambia als Medical Officer en als Technical Advisor Health via het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

? Fasecoördinator propedeuse, jongensdroom of later ontstaan?
Later ontstaan. Ik heb wel altijd docent willen worden, fasecoördinator was een mogelijkheid. Ik vind het onderwijs heel leuk, coördinatie taken ook, behalve de hoeveelheid e-mails die dagelijks voorbij komt.

? Als student, losbol of studiebol?
Geen studiebol, matige losbol. Ging na de examens naar de film en een film zonder borrel erna is geen film. Een film moet geëvalueerd worden. Verder was de studie goed maar wel saai, veel frontaal onderwijs. Wel lekker veel pianogespeld en hoop dan ook voor mijn pensioen een vleugel van de VAG te krijgen.

? Werken of vrije tijd?
Vrije tijd, maar die moet wel verdiend worden.

? Vakantie, exotisch of cultuur?
Vakantie is aardig, maar doe-het-zelven is het aller-leukst. Een zwevend toilet maken bijvoorbeeld, en dan hopen dat die niet op de grond dondert als je er op zit en ook dat de vloer droog blijft als je hebt doorgetrokken. Wanneer dat na 10 x nog steeds het geval is, ben ik voldaan.

? Drinken, bier of thee?
Een wit biertje delen op vrijdagmiddag om te vieren dat we de week weer gehaald hebben.

? Ten slotte: heb je nog een leuke anekdote?
Een leuke anekdote. Dan denk ik al snel aan de tropen. Een wereld van tegenstellingen. Van situaties waar de dood dichtbij is, maar ook waar geweldig vakantie gevierd kan worden. Lees voor Jaap zijn anekdote verder op pagina 10.

Naam: Renske Ensing
Functie: Secretaresse hoofdfase, VAG
Sinds: Mei 2007
Geschiedenis: Opleiding Directiesecretaresse/Managementassistent/Juridisch secretaresse/ Europees secretaresse gedaan. Werkzaam geweest als office manager, trainingscoördinator in de IT en was eigenaresse van een schoonheidssalon en een winkel.

? Secretaresse, meisjesdroom of later ontstaan?
Later ontstaan. Na de middelbare school in een opwelling ingeschreven bij Schoevers in Groningen, daar bleek dat het een goede keuze was, ik vond het er erg leuk.

? Als student, losbol of studiebol?
Geen van beide. Ik was een echt paardenmeisje dus geen tijd voor studeren of feesten!

? Extravert of introvert?
Beide, afhankelijk van de situatie en het gezelschap

Stad of dorp
Espresso of cappuccino
Streepjes of rondjes
Voorgerecht of toetje
Thuis of ziekenhuis bevallen

? Kinderen of huisdieren?
Huisdieren. 1 Kat, Sydney en 1 Paard, Gwen (voor zover dat een huisdier is)

? Werken of vrije tijd?
Vrije tijd uiteraard! Je werkt om te leven, niet andersom!

? Vakantie, exotisch of cultuur?
Combinatie van alles: natuur, cultuur, strand, steden. Van schotland tot Hawaï! Vakantie is altijd goed.

? Drinken, wijn of thee?
Cola light, Thee, Wijn, en bij warm weer een Witbierje

? Ten slotte: Hoe zie je het leven over tien jaar?
Over 10 jaar:
Plaats: Pipi Lankoushuis, Auckland, New Zealand met man, paard, kat (aap)
Functie: Rentenieren dankzij de staatsloterij!

Anekdote

Jaap Oosterhoff

Gebeurd in Zambia, tijdens mijn tweede contract in een districts gezondheidsteam. Bij dit laatste contract werkte ik - samen met mijn vrouw en nog een andere Nederlandse tropenarts - voor 50% in het ziekenhuis en voor 50% als adviseur in een districts gezondheidsteam. Een wereldbaan! Vanwege deze laatste functie kwam ik ook veel diep in de bush bij de Rural Health Centers. Deze centra hadden naast een curatieve functie ook vooral een functie in de preventieve gezondheidszorg. Met name risicoselectie van zwangeren, vaccinaties en selectie van o.a. ondervoede kinderen. Veel minder zichtbaar dan de voor iedereen zichtbare zorg in een ziekenhuis, maar kwantitatief veel belangrijker voor de gezondheid van een bevolking. Ondanks een streven naar risicoselectie kwam er op een avond toch een meisje van 16 binnen, een primigravida. Helaas niet verwezen (of ze wilde niet verwezen worden) naar de 'waiting mother home' bij het ziekenhuis, soms met als reden de verminderde beschikbaarheid van voedsel daar. Ze had al anderhalve dag het hoofdje van haar kind half in de vagina, ook over de lange hobbelige zandweg met potholes naar het ziekenhuis. Bij aankomst had ze nauwelijks weeën en geen foetale harttonen meer. Na voorzichtig kleine hoeveelheden oxytocine toe te dienen (waarbij de infuusdruppels geteld werden om te doseren) en een poging tot catheterisatie, startten we met een vacuümextractie. Met fundusexpressie, een episiotomie en het pompen met de mobiele

vacuümhandpomp door de watchman (bewaker die we de verloskamer in hebben getrokken), werd na het veranderen naar de grootste cup 6 - om wat harder te kunnen trekken - de dode foet geboren.

De moeder verdrietig en opgelucht tegelijk. Een hele ambivalente situatie. Vervolgens de catheter laten zitten om de druk in de blaas zo laag mogelijk te laten zijn. Maar helaas, toch kwam er urine uit de vagina. Doordat de druk van het hoofd op de vaginawand groter was dan de bloeddruk van de moeder en er daardoor versterf van weefsel optrad, ontstond een fistel tussen blaas en vagina. Door de hierdoor veroorzaakte incontinentie ruikt iemand continue naar urine, een sociale outcast worden is het gevolg. Gelukkig was haar 18 jarige vriend later toch bereid zijn jonge vrouw te begeleiden naar het Academische Ziekenhuis in de hoofdstad Lusaka waar deze fistel kundig werd geopereerd.

Later heb ik haar nog weer gezien, in goede gezondheid gelukkig. Dat vele geregel van transport van het Health Centre naar het ziekenhuis, de toestand in de verloskamer en vervolgens het transport naar de hoofdstad en de opname daar, heeft gelukkig toch tot resultaat geleid dat ze later weer zoveel mogelijk fysiologisch kon bevallen, in dit geval wel in de Zambiaanse 2e lijn.

Jaap Oosterhoff
Fasecoördinator propedeuse
Verloskunde Academie Groningen

Alumni Actief

Alumnidag

In oktober 2008 vindt de jaarlijkse alumnidag weer plaats. Dit keer hebben we gekozen voor oud-studenten die zijn afgestudeerd vanaf jaar 2004.

Er zullen verschillende thema's worden behandeld door onder andere lezingen en workshops. Natuurlijk is er ook uitgebreid de gelegenheid om bij te praten en om weer in het verleden te duiken met andere afgestudeerden en oud-docenten.

Ben je alumnus vanaf het jaar 2004 en wil je jezelf alvast aanmelden of wens je op de hoogte gehouden te worden betreft nadere informatie, dan kun je dit doorgeven op expertise-vaa@slz.nl. Via onze site van het expertise-centrum zult u ook op de hoogte gehouden worden.

Post-VA

Deze rubriek is bestemd voor activiteiten en mededelingen van de alumnus zelf. Denk aan aankondiging van interessante lezingen, vacature mogelijkheden, activiteiten, etc. Het is natuurlijk ook leuk om als alumni kennis uit te wisselen en om te netwerken. Oproepjes zijn dus altijd welkom.

In deze editie dus nog een blanco 'Post-VA', maar dit is jullie plek in het magazine en maak er dus gebruik van! Wil je iets kwijt of delen met je collegae, mail dit dan naar: intouch@kvv.slz.nl.

Tot de volgende Post-VA!

IN TOUCH is een gratis magazine voor alle afgestudeerden en relaties van de Verloskunde Academie Amsterdam en Groningen. IN TOUCH wil eraan bijdragen dat het contact tussen de Academie en iedereen die daar onderwijs heeft gevolgd of een relatie is in stand blijft en zo mogelijk intensiever wordt. Wij stellen reacties en suggesties bijzonder op prijs. Heeft u opmerkingen of ideeën? Laat het ons weten!

1ste jaargang
1ste nummer/juni 2008
ISSN

Redactieadres
Louwesweg 6
1066 EC Amsterdam
Telefoon (020) 512 46 90
intouch@kvv.slz.nl

Eindredactie
Eva Holierook
Joyce Kars

Ontwerp, lay-out en drukwerk (oplage 1.500)
Sixtyseven, Beverwijk

Adresbestand
Conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens gaat de Verloskunde Academie zorgvuldig met uw adresgegevens om. Indien u wijzigingen door wilt geven, dan kunt u dit mailen naar alumni@kvv.slz.nl of verzenden naar bovenstaand adres.